

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

**І Н С Т Р У К Ц І Я
ОП № 43
з охорони праці
під час роботи з використанням
переносних електроінструментів**

**м. Ірпінь
2026**

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ директора Коледжу
від 25.02.2026 р. № 23

**І Н С Т Р У К Ц І Я
ОП № 43
з охорони праці
під час роботи з використанням
переносних електроінструментів**

1. Загальні положення.

1.1 Дана інструкція є нормативним документом, розроблена на основі технічних даних і вимог безпеки під час роботи з використанням переносних електроінструментів (далі - електроінструменти) з урахуванням положень нормативно-правових актів з охорони праці і з нормативним актом, що містить обов'язкові для вивчення та виконання працівниками правил безпеки під час роботи з електроінструментом. Особа, яка виконує роботу з електроінструментом надалі по тексту - працівник.

1.2. До самостійної роботи з електроінструментом допускається працівник:

- не молодше 18 років;
- який володіє достатніми теоретичними знаннями і професійними навичками;
- не має протипоказань до роботи за станом здоров'я;
- пройшов попередній і періодичний медичні огляди;
- пройшов навчання та перевірку знань з питань електробезпеки, охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях;
- пройшов вступний та первинний (на робочому місці) інструктаж з питань охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях та ознайомлений з даною інструкцією.

1.3. В процесі роботи працівник проходить:

- повторний інструктаж з питань охорони праці - 1 раз на 3 місяця;

- повторний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях - 1 раз в рік;
- навчання та перевірку знань з питань охорони праці - 1 раз на 3 роки;
- навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях - 1 раз на 3 роки;
- навчання та перевірку знань з питань електробезпеки - 1 раз на 3 роки.

1.4. Інструкція встановлює порядок безпечного ведення робіт на робочому місці в приміщеннях Коледжу, де виконує доручену йому роботу.

1.5. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, що можуть впливати на працівника, який обслуговує генератор електроенергії:

- поранення ніг електроінструментом, що впав;
- пошкодження очей стружкою, осколками різального інструменту;
- поранення внаслідок неправильного кріплення різального інструменту;
- ураження електричним струмом;
- підвищений рівень шуму;
- тривалі статичні навантаження.

1.6. Працівник має право відмовитись від дорученої роботи, не пов'язаної з його прямими обов'язками, якщо створилась небезпечна для його життя ситуація, або для людей, які його оточують і навколишнього середовища.

1.7. Працівник зобов'язаний:

- дотримуватись Правил внутрішнього розпорядку Коледжу;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території Коледжу;
- знати і виконувати вимоги нормативних актів, інструкцій з питань охорони праці та цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, правил користування засобами колективного та індивідуального захисту;
- знати місця зберігання та вміти користуватись аптечкою, пожежним інвентарем, первинними засобами пожежогасіння, шляхами евакуації, а також знати номери телефонів для виклику екстрених аварійних служб ДСНС (101), поліції (102), швидкої допомоги (103);
- не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту;
- не допускати за своє робоче місце сторонніх осіб;
- знати правила надання домедичної допомоги;
- проходити навчання, інструктажі та перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту;
- негайно повідомляти безпосереднього керівника про ситуації, що загрожують життю і здоров'ю людей, а також пошкодженню майна;
- застосовувати спецодяг та засоби індивідуального захисту, змінювати спецодяг у разі його забруднення;

- виконувати тільки ту роботу, за якою пройдено інструктаж з питань охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях і до якої допущений;

- при виявленні будь-яких несправностей обладнання, повідомити про це керівництво і до усунення неполадок до роботи не приступати;

- забороняється приступати до роботи у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, а також в хворобливому або стомленому стані;

- співпрацювати з керівництвом Коледжу у справі створення безпечних і нешкідливих умов праці, повідомляти про порушення вимог охорони праці, питань пожежної безпеки та цивільного захисту;

- при травмуванні звернутись за медичною допомогою.

- негайно повідомляти безпосереднього керівника про будь-які ситуації, що загрожують життю та здоров'ю людей, про кожен нещасний випадок, що стався у Коледжі, про погіршення стану свого здоров'я, у тому числі про появу гострої професійної хвороби (отруєння).

електроенергії необхідно встановлювати на рівному надійному майданчику.

1.8. Працівники, які порушили вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до вимог чинного законодавства України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи:

2.2. Приготуйте до роботи свій інструмент, переконайтесь:

- у надійності кріплення всіх різьбових з'єднань;
- у якості та плавності руху всіх ходових частин;
- у правильності напрямку обертання різального інструменту;
- у справності струмоведучого шлангового кабелю і захисного заземлення;
- у надійності роботи вимикача.

2.3. Необхідно проводити візуальний огляд електроінструмента, періодично, згідно з рекомендаціями виробника.

2.4. Необхідно перевірити стан електропроводки, усунути перекручування дротів, контакту з гарячими поверхнями.

2.5. При підключенні електроінструмента необхідно використовувати подовжувачі й кабелі високої якості, без пошкоджень і порізів. На вилках електроприладів повинен бути заземлюючий контакт.

2.6. Підготувати та використовувати діелектричні рукавиці, килимок. Попередньо перевірив їх справність та іспит.

2.7. Працівник, який працює з електроінструментом, повинен бути одягненим в сухий спеціальний одяг, який застібнутий на всі гудзики, мати гумові рукавички, взуття на гумовій підошві, засоби захисту органів зору та слуху.

2.8. При роботі з електроінструментом, забороняється намотувати шнур на руку, всі дії необхідно виконувати спокійно і розважливо.

2.9. Якщо при дотику до металевих частин електроінструмента відчувається напруга, слід вимкнути електроінструмент і усунути несправність.

2.10. Про всі виявлені несправності обладнання, пристроїв, пристосувань, електроінструмента, засобів захисту, виникнення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, що загрожують життю і здоров'ю працівників, доповісти керівнику робіт і до роботи не приступати до повного їх усунення.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Експлуатацію електроінструмента необхідно здійснювати відповідно до технічної документації та рекомендацій виробника.

3.2. Під час роботи електроінструмента контролювати його технічний стан.

3.3. Не допускайте потрапляння на електроінструмент вологи, бруду, стружки та інших сторонніх предметів.

3.4. Уникати контакту з елементами електроінструмента, що обертаються.

3.5. Вмикайте електроінструмент тільки після встановлення деталі на верстаку або на іншому робочому місці, подавайте (натискайте) його так, щоб не було різкого руху або поштовху.

3.6. Біля місця експлуатації електроінструмента має бути поряд у легкодоступному місці порошковий вогнегасник.

3.7. Якщо необхідно відійти від робочого місця, обов'язково вимкніть електроінструмент із мережі.

3.8. Не працювати під час вібрації електроінструменту.

3.9. Ставити або класти електроінструмент у безпечному положенні.

3.10. Під час роботи переносним електроінструментом стежте за кабелем живлення. Не допускайте його скручування, завалу та інших механічних впливів.

3.11. Не виконуйте часткового розбирання і регулювання електроінструменту без попереднього вимикання електроінструменту з мережі живлення.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Вимкніть електроінструмент із мережі, роз'єднайте заземлення і очистіть його від пилу і бруду. Очищайте щіткою.

4.2. Перевірити дотримання протипожежного режиму.

4.3. Оглянути електроінструмент, оцінити цілісність ізоляції.

4.4. Перемістити у визначене для зберігання місце електроінструмент і приєднувальні кабелі.

4.5. Привести в порядок робоче місце, прибрати електроінструмент і пристосування.

4.6. Зняти спецодяг та інші засоби індивідуального захисту, помістити у визначене місце.

4.7. Вимити руки і обличчя водою з милом.

4.8. Повідомити безпосереднє керівництво про виявлені під час роботи неполадки і несправності обладнання та про інші фактори, що впливають на безпеку праці.

5. Вимоги безпеки в аварійній ситуації

5.1. У разі виникнення аварії або ситуації, що може привести до аварії, нещасного випадку, негайно відключити та від'єднати електроінструмент від електромережі, повідомити про подію керівнику робіт.

5.2. Не допускати в небезпечну зону сторонніх осіб.

5.3. Якщо стався нещасний випадок, зберегти обстановку в робочій зоні та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю і здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків). Проінформувати про подію керівника робіт (іншу відповідальну особу Коледжу) та в подальшому керуватися його вказівками. Вжити заходів, щоб запобігти подібним випадкам у подальшому.

5.4. За потреби надати потерпілому домедичну допомогу. При необхідності, не припиняючи надання домедичної допомоги, викликати за телефоном 103 швидку медичну допомогу.

5.4.1. Послідовність надання домедичної допомоги:

- усунути вплив на організм небезпечних та шкідливих факторів, які погрожують здоров'ю та життю потерпілого (звільнити від впливу електричного струму, винести з небезпечної зони, погасити одяг що горить тощо);

- прийняти заходи для транспортування потерпілого в найближчий медичний заклад;

- визначити характер та тяжкість травми, найбільшу загрозу для життя постраждалого та послідовність заходів щодо його врятування;

- виконати необхідні заходи щодо врятування постраждалого (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, покласти пов'язку тощо);

- підтримувати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичного працівника.

5.5. У разі пожежі необхідно:

- негайно повідомити про це ДСНС за телефоном 101. При цьому необхідно назвати місцезнаходження об'єкта, вказати місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;

- вжити (за можливості) заходів щодо гасіння (локалізації) пожежі первинними засобами пожежогасіння.

- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби;

- організувати зустріч підрозділів ДСНС, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі.

5.6. Виконувати вказівки керівника робіт для ліквідування небезпеки.

5.7. Про всі випадки аварійних ситуацій, травмування, захворювань, порушень роботи електричних пристроїв, які можуть призвести до небезпечних ситуацій, працівник зобов'язаний негайно повідомляти керівнику робіт або адміністрацію Коледжу. В усіх випадках необхідно виконувати вказівки керівника робіт по ліквідації наслідків аварії.